Сөй гомерне, сөй халыкны, сөй халыкның дөньясын!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫНЫҢ ИҖТИМАГЫЙ СӘЯСИ ГАЗЕТАСЫ
ОБЩЕСТВЕННО ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА.

Газета 1931 елның 9 июленнән бирле чыга. | №103 (7276) | 27 август, 1991 ел. СИШӘМБЕ | Бәясе 4 тиен

СССР Югары Советы сессиясе ачылды

МӘСКӘҮ (ТАСС). 26 августта Кремльдә СССР Югары Советының чираттан тыш сессиясе эшен башлады. Палаталарның берләштерелгән иртәнге утырышын Союз Советы рәисе И. Д. Лаптев ачты. Парламент СССР халык депутатларының чираттан тыш съездын 2 сентябрьдә чакырырга карар бирде.

Депутатлар сессиянең көн тәртибен расладылар. Бу документ нигезендә СССР Президенты М. С. Горбачевның дәүләт перевороты белән бәйле рәвештә илдә килеп туган ситуация турында белдерүе күздә тотыла. Сессиядә шулай ук СССР Югары Советы җитәкчелегенең, СССР Югары Советының аерым комитетларының, СССР дәүләт органнарының һәм җәмәгать оешмаларының күптән түгел булып үткән вакыйгалардагы роле турында, мондый ситуацияләр кабатлануга юл куймый торган кичектергесез чаралар һәм закон актлары турында, СССР Министрлар кабинетына ышаныч турында, дәүләт переворотының сәбәпләрен һәм шартларын тикшерү буенча парламент комиссиясе төзү турындагы мәсьәләләрне тикшерү билгеләнде. Депутатлар башка кайбер мәсьәләләрне карауны да тәкъдим иттеләр.

Сессия эшен дәвам итә.

ИЛДӘГЕ ХӘЛ ТУРЫНДА

СССР Президенты М. С. Горбачев үз өстеннән КПСС Үзәк Комитеты Генеральный секретаре вәкаләтләрен төшерү турында белдерде. «Секретариат, КПСС Үзәк Комитеты Политбюросы дәүләт переворотына каршы чыгыш ясамады, Үзәк Комитет аны гаепләү һәм каршы тору позициясенә баса алмады, коммунистларны конституцион законлылыкны бозуга каршы көрәшкә күтәрмәде. Заговорга катнашучылар арасында партия җитәкчелеге членнары да бар», —диелә бу белдерүдә. Шул ук вакытта партиянең күп членнары заговорчылар белән хезмәттәшлектән баш тарттылар, переворотны гаепләделәр һәм аңа каршы көрәшкә кушылдылар. Барлык коммунистларны рәттән гаепләргә берәүнең дә мораль хокукы юк, дип ассызыклады М. С. Горбачев.

СССР Президенты СССР Кораллы Көчләрендә, хокук саклау органнарында һәм дәүләт аппаратында сәяси партияләрнең һәм сәяси хәрәкәтләрнең эшчәнлеген туктату турында, КПСС мөлкәте турында, СССР Министрлар кабинеты турында указлар кабул итте. СССР Югары Советы алдына СССР Министрлар кабинетына ышаныч турындагы мәсьәлә куелды. Республикалар белән берлектә илнең халык хуҗалыгын оператив идарә итүне оештыру өчен И. С. Силаев җитәкчелегендә комитет төзелде.

СССР Президенты указлары белән Д. Т. Язов СССР Оборона министры вазифаларыннан, А. А. Бессмертных СССР Тышкы эшләр министры һәм СССР Куркынычсызлык Советы члены вазифаларыннан азат ителде. СССР Оборона министры итеп Е. И. Шапошников, СССР Эчке эшләр министры итеп В. П. Баранников, СССР Дәүләт иминлеге комитеты рәисе итеп В. В. Бакатин билгеләнде. Бу карарлар СССР Югары Советы сессиясе каравына кертелде.

Компетентлы чыганаклардан СССР Югары Советы рәисе А. И. Лукьяновның отставка соравы мәгълүм булды.

РСФСР Президенты Б. Н. Ельцин РСФСР Коммунистлар партиясе эшчәнлеген туктату турында, партия архивлары турында, СССР дәүләт иминлеге архивлары турында, РСФСР дәүләт власте һәм идарәсе органнарын хөкүмәт элемтәсе белән тәэмин итү турында, Эстония республикасының дәүләт бәйсезлеген тану турында, Латвия республикасының дәүләт бәйсезлеген тану турында указлар кабул итте.

Мәскәүдә Кремльдә РСФСР Президенты резиденциясе өстендә һәм РСФСР Советлар йорты өстендә РСФСР дәүләт флагы күтәрелде. РСФСР Югары Советы, РСФСР Президенты карарлары нигезендә республика дәүләт флагы булып Россиянең тарихи флагы санала. Ул өч тигез зурлыктагы горизонталь полосалы полотнодан тора: өске өлеше ак, уртасы—зәңгәр, асты—кызыл төстә. Флагның киңлеге һәм озынлыгы чагыштырмасы 1:2.

УССР Югары Советы чираттан тыш сессиясендә Украинаның бәйсезлеген һәм мөстәкыйль Украина дәүләте—Украина төзелүен игълан итте. Бәйсезлек игълан ителгән актны раслау турында 1991 елның 1 декабрендә республика референдумы үткәрү турында карар кабул ителде. Белоруссиянең дәүләт бәйсезлеге турында закон бу республика Югары Советы сессиясендә кабул ителде.

19—21 августтагы вакыйгаларның нәтиҗәләрен бетерү һәм бәлага юлыгучыларга материаль ярдәм күрсәтү өчен РСФСР Министрлар Советының бюджеттан тыш фонды оештырылды. Ирекле взнослар түбәндәге счетка күчерелә: 700501 МФО 191027 в ОПРУ Центрального банка РСФСР.

Мәскәүдә переворот көннәрендә РСФСР Советлар йортын саклап һәлак булган Д. Комарьны, И. Кричевскийны, В. Усовны күмүгә багышланган матәм митингы булды.

СССР Президенты Указы белән аларга үлгәннән соң Советлар Союзы Герое исеме бирелде.

Рәсми чыганаклардан СССР Президентының киңәшчесе маршал С. Ф. Ахромеевның үзен-үзе үтерүе мәгълүм булды.

(ТАСС).

КПСС райкомы һәм район партия оешмасы контроль комиссиясенең чираттан тыш берләштерелгән пленумы турында

ИНФОРМАЦИОН БЕЛДЕРҮ

Берләштерелгән пленум эшендә КПСС райкомы членнары һәм район партия оешмасының контроль комиссиясе членнары, башлангыч партия оешмалары секретарьлары катнашты.

Пленум түбәндәге мәсьәләләрне карады.

1. КПССның Октябрь райкомының беренче секретаре вәкаләтләрен өстеннән төшерү турында.
2. КПССның Октябрь райкомын тарату турында.
3. Район партия оешмасының контроль комиссиясен тарату турында.

Пленумда КПСС райкомының беренче секретаре Х. Х. МОРАДЫЙМОВ чыгыш ясады.

Көн тәртибендәге мәсьәләләрне тикшерүдә КПСС райкомы бюросы члены, РОВД начальнигы В. В. ИВАНОВ, район партия оешмасының контроль комиссиясе рәисе Ф. М. ГАЛИМОВ, КПСС райкомы члены, шәһәрнең икенче урта мәктәбе укытучысы Х. Г. ГАФУРОВ, «Норлатнефть» НГДУсы башлангыч партия оешмасы секретаре А. П. ШАМКИН, НУРБ башлангыч партия оешмасы секретаре Н. А. АЛФЕРОВ, Тукай исемендәге махсус хуҗалык башлангыч партия оешмасы секретаре Р. Х. ШӘЙХЕТДИНОВ һәм башка иптәшләр чыгыш ясадылар.

Тикшерелгән мәсьәләләр буенча пленумда тиешле карарлар кабул ителде.

КПССның Октябрь райкомына

ГАРИЗА

КПССта килеп туган иҗтимагый-сәяси хәл уңаеннан КПССның Октябрь райкомының беренче секретаре вәкаләтләрен өстемнән төшерү турында белдерүне зарур дип саныйм.

Х. Морадыймов.

КПССның Октябрь райкомының һәм район партия оешмасының контроль комиссиясенең берләштерелгән пленумының 1991 елның 26 август

КАРАРЫ

Иптәш Х. Х. Морадыймовның гаризасы турында.

КПСС райкомының беренче секретаре иптәш Х.Х. Морадыймовның гаризасын карап, КПССның Октябрь райкомы һәм район партия оешмасының контроль комиссиясенең берләштерелгән пленумы

КАРАР БИРӘЛӘР:

1. Килеп туган иҗтимагый-сәяси ситуациядә вазифаларын башкару мөмкин булмау сәбәпле КПССның Октябрь райкомының беренче секретаре вәкаләтләрен өстеннән төшерү турында иптәш Х. Х. Морадыймовның гаризасын канәгатьләндерергә.

КПССның Октябрь райкомының һәм район партия оешмасының контроль комиссиясенең берләштерелгән пленумының 1991 елның 26 август

КАРАРЫ

КПССның Октябрь райкомын тарату турында.

1991 елның 19 августында илдә бер төркем дәүләт кешеләре тарафыннан дәүләт переворотын башкаруга омтылыш булды. Бу җинаятьчел хәрәкәтләрдә һәм ГКЧПның конституциягә каршы карарларын яклауда КПССның кайбер членнары, шул исәптән Секретариаты һәм Үзәк Комитеты членнары да катнашты. Бу катлаулы шартларда КПССның республика комитеты да көтеп тору тактикасына басты. Моның белән партиянең җитәкче органнары үзләрен дискредитацияләделәр һәм конституцион тәртипләрне, демократик реформаларны һәм халык ихтыяҗларын яклап чыгарга тулы сәләтсез икәнлекләрен күрсәттеләр. Бу хезмәт ияләренә һәм КПССның гади членнарына бәя биреп бетергесез әхлакый зыян китерде.

Килеп туган хәлдән чыгып һәм СССР Президенты иптәш М. С. Горбачевның партия органнарын тарату турындагы Мөрәҗәгатенә җавап итеп, КПССның Октябрь райкомы һәм район партия оешмасының контроль комиссиясе

КАРАР БИРӘЛӘР:

1. КПССның Октябрь райкомы, аның бюросын тарату һәм структур подразделениеләренең (бүлекләре, комиссияләр) эшчәнлеген туктатуы турында белдерергә.
2. Башлангыч партия оешмаларына аларның җитәкче органнарының (парткомнар, бюролар) киләчәктәге функцияләре турындагы мәсьәләне һәм сәяси партия буларак КПСС эшчәнлегендә коммунистларның катнашуы яисә катнашмау хокукы турындагы мәсьәләне карауны тәкъдим итәргә.
3. СССР Президенты М. С. Горбачев Указы нигезендә КПСС райкомының административ бинасын, хуҗалык корылмаларын, мөлкәтен, партия архивын халык депутатларының Октябрь район Советына тапшырырга.

КПССның Октябрь райкомының һәм район партия оешмасының контроль комиссиясенең берләштерелгән пленумының 1991 елның 26 август

КАРАРЫ

Район партия оешмасының контроль комиссиясен тарату турында.

1991 елның 19 августында илдә бер төркем дәүләт кешеләре тарафыннан дәүләт переворотын башкаруга омтылыш булды. Бу җинаятьчел хәрәкәтләрдә һәм ГКЧПның конституциягә каршы карарларын яклауда КПССның кайбер членнары, шул исәптән Секретариаты һәм Үзәк Комитеты членнары да катнашты. Бу катлаулы шартларда КПССның республика комитеты да көтеп тору тактикасына басты. Моның белән партиянең җитәкче органнары үзләрен дискредитацияләделәр һәм конституцион тәртипләрне, демократик реформаларны һәм халык ихтыяҗларын яклап чыгарга тулы сәләтсез икәнлекләрен күрсәттеләр. Бу хезмәт ияләренә һәм КПССның гади членнарына бәя биреп бетергесез әхлакый зыян китерде.

Килеп туган хәлдән чыгып һәм СССР Президенты иптәш М. С. Горбачевның партия органнарын тарату турындагы Мөрәҗәгатенә җавап итеп, КПССның Октябрь райкомы һәм район партия оешмасының контроль комиссиясе

КАРАР БИРӘЛӘР:

1. Район партия оешмасының контроль комиссиясенең таратылуы һәм эшчәнлеген туктатуы турында белдерергә.

● Безгә язалар

Сусыл азык хәзерләнә

«Кондырча» колхозы уңганнары бөтен көчләрен терлекләр өчен кышкы чорга сусыл азык хәзерләүгә юнәлттеләр. Шунысын әйтергә кирәк, хуҗалык җитәкчеләре эшнең кызу темпларда баруы турында алдан ук кайгыртканнар: бу эшкә катнашучылар өчен матди кызыксындыру чаралары күрделәр.

Эшнең башы Минияр Бакировта. Ул үзенең КСК-100 комбайны белән көненә 9, 10 ар гектар мәйданда кукуруз урдыра. Шулай итеп көнлек нормасы 150—160 процентка үти. Ташучылар агалы-энеле Фәрхат һәм Сәлих Вәлиевлар КамАЗ машинасы белән көненә 25 әр рейс ясыйлар. Шулай ук Фаил Рәхмәтуллин белән Мансур Ибәтуллин да ташып өлгертеп торалар.

Базда тыгызлап торучылар да зур тырышлык күрсәтәләр. Алар Рафик Гомәров һәм Илдар Яһудин. Ә Саимә Сөбханкулова һәм Фәүзия Әюпова базда кайткан массаны уңайлап торалар. Шулай күмәк көч белән кондырчалылар якын көннәрдә кукуруз урдыруны төгәлләргә уйлыйлар.

А. БИКИНЕЕВ,
агроном.

ЕРОФЕЕВЛАР

РОЗА Хуҗиевна, хуҗабикә, нинди максат белән килгәнебезне белгәч, зарланып куйды:

—Сөтебезгә урын юк, әрәм була,—дип әле җыеп та өлгермәгән кул сепараторына күрсәтте. Бердәнбер чара—сөтне аертып май ясыйлар.

Әңгәмәгә юлдашым, Елаур авыл Советы рәисе Марат Зәкиевич Сафин кушылырга мәҗбүр булды.

—Хәзер халыктан 1—2 бидон гына сөт җыела, аның өчен колхоз махсус машина йөртми.—Аннан, җавабы безне канәгатьләндермәвен чамалап, беравык узгач өстәп куйды: —Сыерлар җәйләүдән кайткач, Ерофеевлар сөтен бозауларга эчертү өчен колхозга тапшыра алачак.

Ерофеевлар гаиләсе хакында болай аерым тәфсилләү очраклы түгел, алар безнең якта күрелмәгән санда, биш баш сыер асрыйлар. Мөстәкыйль крестьян гаиләсе, икенче төрле әйткәндә, фермер.

...Яр Чаллыда үз фатиры белән көн итеп яткан гаилә тормышында текә борылыш 1989 елның җәендә башлана. Иван Петрович авылга ялга кайта. Ә ул чак аренда, фермерлык хәрәкәте телгә-тешкә кергән вакыт—радио, телевидение, матбугат шул хакта гел сүз куерта. Авылда үскән, крестьян тормышы күңеленә якын кешенең мондый хәбәрдән соң каны уйный. Өстәвенә энесе Герман күңелен кытыклый. Колхозда баш зоотехник булып эшләүче яшь Ерофеев бер дуңгызлар абзарын арендага алып эшләргә котырта. Колхоз белән килешү төзеп, гаиләсен алып кайтканчы ук, эшкә керешә Иван Петрович.

Иренең крестьян хезмәтенә чынлап ябышуын күреп хатыны да кайтып төшә. Роза Хуҗиевна Сарман ягыннан. Авылда үскән, мәктәптә чакта ук энисенә сыер саварга фермага барып йөргән кеше өчен тормыш итүгә күнегеп торасы юк—аңа әзер инде.

Ул кайткач шәхси йортта да мал-туар асрый башлыйлар. Хатын кеше иренә булышырга, йорттагы терлекләрне дә карарга өлгерә.

Арендачы, ни әйтсәң дә, тулы ирекле түгел инде, колхоздан күп бәйле кеше. Ерофеевка бу ошамый, үз үзенә тулы хуҗа булып эшлисе килә. Алар төзегән звено таркала. Үткән ел Иван Петрович колхоздан җир алып мөстәкыйль хуҗалык итә башлый. Эшләгәнен шул җирне эшкәртүгә, йортта терлекләрне ишәйтүгә тота. Үзенә алган участокка күпьеллык костер үләне чәчә.

Бәхетсезгә вакытсыз дигәндәй, Петровский поселогын МСОга (хуҗалыкара төзелеш оешмасы) бирәләр. Поселок белән бергә 300 гектардан артык җир дә оешманың ярдәмче хуҗалыгына бүленә. Аңа бирелгән җир дә шул участокка эләгә. Ул җиреннән файдалану хакында сөйләшү өчен берничә тапкыр МСО начальнигы янына бара. Ул арада тотылган чыгымнары өчен алыш-биреш мәсьәләсендә уртак фикергә килә алмыйлар. Хикмәт шунда ки, Ерофеев ул кырдан берничә ел уңыш алуга исәп тотып чәчә күпьеллык үләнне. МСОның исә үз планнары. Шул сәбәпле ике ара хәзер дә өзелмәгән килеш.

Фермер, бу җир барыбер кулдан китәсен чамалап, яңа участок сорап мөрәҗәгать итә. Инде икенче урыннан аңа 23 гектар сөрү җире бүленә. Хәзер ул аны киртәләү һәм башка мәшәкатьләр белән яши.

Аның өчен эш җитәрлек хуҗалыкта. Биш сыер, аларның шул кадәр үк бозавы бар. Алардан тыш ике башмак тана, аты. Бу кадәр малларны карау гына да күпне таләп итә. Иренмиләр алар, элек кабул ителгән гадәт буенча әйтсәк, икеләтә тырышлык куялар. Малларны көтүгә озатуга үзе азык хәстәрләп, каралты-кураны киңәйтү чараларын күрә. Күрше буш йортны сатып алалар, аның абзар, коймаларын көйләп, терлекләрне шунда асрарга көйли. Яңа участогында да эш муеннан, йорттагы җиңел машинасын ремонтлауны очларга һаман кулы тими. Хатынының мәшәкатьләре дә аннан ким түгел: үз маллары өстенә фермада дуңгызлар да карый әле.

Кыенлык белән булса да, кышкы чорга силос, печәнен дә әзерләп куя хуҗа. Алдагы көне куркыныч түгел аның. Әмма йорт борчуларсыз тормый.

—Мөгаен, сыерларны 2—3кә генә калдырырбыз,—ди Роза Хуҗиевна. —Сөтен сата алмагач, аны күпләп асраудан ни файда?

—Сепараторыгыз булган (бәхеткә каршы, иркен чакта анысын алып калырга өлгергәннәр) май ясап сатып булмыймы?—дип сорыйбыз.

Бу вариант та реаль түгел икән. Май заводы аны бик арзаннан гына кабул итә. Ул бәягә бүген кем май сатсын: шәһәр кибетләрендә берничә тапкыр артык тора ич. Шуңа күрә сыерларны киметеп сарыклар үрчетергә дә исәпләре юк түгел: әрсез хайван, итен, йонын сезонлап кына тапшырасы.

Ә хәзергә яңа хуҗаның хәле җиңелләп түгел, кырыкмаса кырык төрле эш ишелеп ята. Шәһәрдәгечә сәгатькә карап, смена беткәнен көтеп кенә яши алмый ул хәзер. Колхозчылар кебек яңгырлы көндә дә ял итәргә туры килми. Ачык җирдә яңгыр койса, ышыкта икенче төрле хезмәте көтә. Аның каравы үзе өчен эшли, нәтиҗәсе дә үзенә. Шуны тою аның күңеленә дәрт өсти.

Мәшәкатьләренең иң борчулысы—трактор мәсьәләсе. Җирең булып анысы булмагач син нинди хуҗа?! Шуңа Казаннан фермер хуҗалыклары ассоциациясе аркылы, трактор алу турында хыяллана.

...Без китәргә чыкканда яңгыр туктаган, көн аязган, кояш чыгып җылытып җибәргән иде. Сөйләшеп утырганда безне кызыксынып күзәткән Андрей — дүрт-биш яшьлек малай, гаиләдә иң кече һәм Ерофеевлар нәселен дәвам итүче кеше —йорт тирәсендә үзен хуҗа шикелле тотып, яшенә карата булмаган җитди бер кыяфәттә йөрене иде. Кала малае, атасы кебек үк, авылны үз иткән. Күпмегә—моны кем белә?!

Р. АЙЗАТУЛЛИН.
Елаур авылы.

Мастер-көйләүченең эше җиңелләрдән түгел, төгәллек таләп итә. «Мамык» совхозының мастерскоенда шушы вазифаны башкаручы Михаил Филимонович Илларионовка бу яктан тел-теш тидерерлек түгел. Ул басуда эшләячәк тагылма техниканы сыйфатлы итеп ремонтлый.

Рәсемдә: М. Ф. Илларионов.

● Бер колхоз хәбәрләре

Эшнең кызу чагы

Хәзер авылда эшнең бербересенә ялганган чагы. Киләсе уңыш турында да ныклап кайгырталар биредә. Уҗым астына туфрак әзерләү, тунга сөрү дәвам итә. Иван Андреевич Никифоров, Борис Дмитриевич Шувалов, Илья Александрович Гаврилов, Александр Иванович Никифоров, Николай Викторович Храмов һәм быел гына мәктәпне тәмамлап тракторга утырган Геннадий Бойковларның тракторлары кырлар иңлиләр. Җир эшкәртүдә шулай ук Н. Расадин, В. Кузьмин, Ф.Баязитов, Н. Матросов тырышып эшлиләр.

Ә инде сөреп хәзерләнгән җирләрдә Виктор Фадеев, Виктор Семенов, Сергей Ермишкин, Владимир Савиновларның чәчү агрегатлары хуҗа. Кырда орлык төяп торучы Владимир Корнев та чәчүчеләрне орлык белән тәэмин итүдә өзеклек тудырмый. Быел хуҗалык 1000 гектар мәйданда уҗым культуралары чәчәчәк.

x x x

Кышлату чорына мул азык хәзерләү дә игътибар үзәгеннән төшми. Печән дә мул хәзерләнгән, бөтен технологик таләпләргә җавап бирерлек. 1120 тоннадан артык сенаж салынган, җиренә җиткереп киптерелгән яхшы сыйфатлы 35 тонна яфрак азыгы хәзерләнгән.

Ә хәзерге вакытта оешкан төстә кукурузны силоска урдыру эшләре бара.

Ә кукуруз хуҗалыкта бик әйбәт үскән, яшел массасы мул чыга. Моңа игенчеләр язын чәчүне иртә тәмамлаулары һәм Белгородтан алып кайткан яңа сортлы орлык куллануларыбелән ирешкәннәр. Хәзер Владимир Викторович Красников һәм Владимир Николаевич Захаров урдырган яшел массаны Анатолий Филиппович Захаров, Владимир Николаевич Варламов базга ташып тора. Аларның 150 гектар мәйданда үстерелгән, терлекчелектә кыйммәтле бу азыкны җыеп аласылары бар.

Р. ШӘЙХУЛЛИНА,
Синдряков исем. колхоз.

«Татарстан» колхозы дуңгыз караучысы Насыйх Әхмәтҗановны авылдашлары күп еллар бер фермада эшләгән, хезмәт сөючән терлекче буларак беләләр һәм ихтирам итәләр. Ул моңа нәтиҗәле, фидакарь хезмәте белән ирешә.

Рәсемдә: «Татарстан» колхозы дуңгыз караучысы Н. Әхмәтҗанов.

Яңгырады моңлы азан

25 август көнне Кормыш авылы өстендә моңлы азан тавышы яңгырады. Беренче азанны мәхәллә мулласы Исхак Мөхәммәтҗанов әйтте. Кормыш авыл Советы территориясендә дүртенче мәчет ачылды.

Төзелеп килә торган мәчеткә манара куюга авыл халкы—картлар, хатын-кызлар, бала-чага күп җыелган иде.

Манараны күтәрү алдыннан картлар электән килгән гадәт буенча корьән сүрәсе укып дога кылдылар.

Норлат шәһәре имам-хатибы Зәки Әхмәтшин халыкны намуслылыкка, инсафлылыкка, әдәпкә өндәде. Ул Казан шәһәрендә имамнар мәҗлесе булып үтүе, анда дини оешмалар турында проект өйрәнелүе турында сөйләде. Бу җыелышта суверен Татарстан республикасы конституциясенә кертү буенча байтак тәкъдимнәр кабул ителгән, шуларны игълан итте. Анда халыкка башлангыч дини гыйлем бирү, гомер-гомергә сакланып килгән йолаларны, гадәтләрне дин белән бәйле тарихи истәлекле урыннарны саклау, татар зиратларын мәчетләр карамагына тапшыру һәм башкалар тәкъдим ителүен белдерде.

Мәчет авыл халкының тырышлыгы һәм инициативасы белән төзелә. Алар аны коруга акчаны да кызганмыйлар. Исмәгыйль Усманов шул максатка 100 сум өлеш керткән. Пенсионерка Фәрбизә Ганиева, Гәрәй Мифтахов һәм башка бик күпләр дә кулдан килгәнчә булышканнар. Төзүчеләргә һәркем теләп булышлык күрсәтә.

Истәлекле вакыйгада катнашучылар алдында халык депутатларының Кормыш авыл Советы рәисе Вәлиулла Шәйхетдинов чыгыш ясады. Ул мәчетнең халыкка намус, әхлак тәрбиясе бирү юнәлешендә эшләячәгенә ышаныч белдерде.

Р. АЙЗАТУЛЛИН.

Сокман базары

Картадан күпме генә эзләсәң дә Сокманны таба алмассың—Әгерҗе районындагы «Коммунизмга» колхозының бер бригадасы ул. Менә шушы алтмыш йортлы авылның үз базары бар. Көз җитте исә койма белән әйләндереп алынган мәйданда базар кайный. Тирә-яктан, Удмуртиянең күрше Алнаш районыннан килүчеләр биредә ашлык, мал-туар, кош-корт, мендәр-ястык, агач кирәк-ярагы белән сәүдә итешәләр.

И. ҺАДИЕВ.

Хезмәтләре белән матур

Чәчүдә

«Чирмешән» колхозында арыш чәчеләчәк җирләр 400 гектардан артык мәйданны били. Кыр тирән һәм сыйфатлы итеп сөрелгән. Сөрүдә Т-150 тракторларына тагылган БДТ-7 агрегатлары белән Тәбрис Садыйков һәм Марсель Кыямов, Җәмил Гыйззәтуллин эшләгәннәр. Тырмалауда Т-70 һәм ДТ-75 тракторчылары Фоат Вәлиәхмәтов, авыл хуҗалыгы профессиональ-техник училищесын бетергән Илдар Хәсәнҗанов, Азат Вәлиәхмәтовның да хезмәтләре зур. Азат катоклауда да катнашкан.

—Сөрелгән җирләрнең чәчүгә яраксыз урыннарын культивациялибез,—дип аңлата, кырга мотоцикл белән килеп төшкән Мөбәрәкҗан Таһирович Галимов.

Чәчүне бирдә ДТ-75 тракторчысы Рияз Исмәгыйлович Гыйләҗев башкара. Әлбәттә, мондый тәҗрибәле куллар үзенә ышанып тапшырылган эшне җиренә җиткереп үтәр, йөзенә кызыллык китермәс.

ГАЗ-53 автомашинасында чәчүлек орлыкны ташып торучы шофер Наил Нәбиуллович Шәйдуллин да җитди кешегә охшаган. Ул аз сүзле, ләкин эштә ут уйната.

Минераль ашламаларны ГАЗ-53 автомашинасы белән ташып торучы Фәнил Хәмзиевич Садыйков та басулардагыларга өзеклек тудырмаска тырыша. Ул кырга тулы әзерлек белән килгән. Моңарчы ул Норлат шәһәрендәге «Агропромхимия» берләшмәсендә хезмәт куйган булган, хәзер әнә үз колхозына ирекле рәвештә әйләнеп кайткан, гаилә корган һәм җир җимертеп эшләп йөри.

Чәчүчеләрнең барысы да диярлек 28—30 яшьләр тирәсендәге ир-егетләр.

Кайчандыр Илдус Мөхтәсимов та Фәнил Садыйков шикелле үз бәхетен чит-ят җирләрдә эзләп караган. Быел исә ул беренче мәртәбә чәчүгә чыкты.

Фәнил Фәсхетдиновның хезмәт стажы барысыныкыннан да күбрәк—13 ел. Дөрес, аның билгеле бер һөнәре юк, төрле эшкә йөри. Шул исәптән терлекче дә булган. Илшат Әхмәтҗанов та шулай-ук төрле эшкә йөри.

Чәчүчеләр белән сөйләшү барышында дефицит мәсьәләсенә тукталдылар.

—Безгә сигарет китермиләр.

—Көр сабынын күргән дә юк. Хәер, берзаман шырпысы да юкка чыгып торган иде, анысы, шөкер, бар.

—Кибеткә 10 данә җылы сырма кайтты. Без эштән кайтканчы аны алып та бетергәннәр. Бәясеннән дә тормас идек, зинһар өчен шуның белән тәэмин итсеннәр. Кияргә бик кирәк бит.

—Костюм-чалбар да юк.

Чыннан да, Кәкре Агуу авылы сатучыларына кайбер авыллардагы шикелле исемлек төзергә һәм шул исемлек буенча сәүдә итәргә кирәктер. Товар җитмәгәннәр икенче әйләнештә бу әйберне рәхәтләнеп сатып ала алалар.

Соңгы зарлары ашханәгә багышланды.

—Көн дә икенче ашка тары боткасы, беренчегә вермишель бирәләр. —Туйдырды бит инде бу. Борчак вакытында борчак иде.

Кыр станында ашханә

Будкадан зуррак кухняга чыгарылган мичне пөхтә итеп акшарлап куйганнар. Буялмаган идәнгә кадәр ышкып юылган. Бер читтә юынгыч. Кеше башы сыярлык итеп уелган тәрәзәдән механизаторларга кайнар аш бирәләр. Ачык һавада аппетитны ачарлык ашны ашау рәхәт. Нәҗия Насыйховна Сабирова колхозда пешекче булып байтак еллар эшли. Шуңа күрәме ул пешергән ризыклар күңелгә ятышлы. Механизаторларның сүзен раслагандай бу юлы да пешекчеләр беренчегә вермишель ашы, икенчегә тары боткасы пешергәннәр. Моның сәбәбен өлкән пешекче болай дип аңлатты:

—Нәрсә бирелә, шуңардан пешерәбез инде.

Шунда ук торган завхоз да сүзгә кушылды:

—Норлаттагы шикәр заводы кибетеннән безгә тары, вермишельдән кала бүтән әйбер бирмиләр. Нишләргә кирәк?

Әйе, нәкъ шулай. Шәһәр кешеләренең талонга тарыдан кала төрле ярмалар алып кинәнгәннәре юк әле. Складта булмагач, кемгә барырга кала. Хәзер заманасы шундый. Кая төртелсән, шунда абынасың.

Сүз аш төрлелеге турында барса да, монысы завхозның да, өлкән пешекченең дә кодрәтеннән килмәячәк. Хәтта, бик теләсәләр дә.

Нәҗия Насыйховна үзе дә бу хәлгә бик борчыла, эшчеләрнең ашын тәмләндерү аның да вазифасына керә бит.

—Нишлим инде?—ди аннары ул, кинәт икенче сүз башлап.—Шул гомер эшләү дәверендә безнең ашханәдә сыер маеның булганы булмады. Хәзер үзегез беләсез, шикәр комы да чамалы.

Сыер мае проблема түгел, безнеңчә. Аны өстәлгә телемләп куяр өчен әлләни күп тә кирәк түгел. Колхоз бу яктан гына кайгыртучанлык күрсәтер дип ышана алабыз.

Сәгать нәкъ бер тулды. Эшчеләр таралыштылар.

Алар барасы юлга кояш тагын да биегрәк күтәрелеп үзенең җылы нурларын сипте.

Г. РӘХИМОВА.

Тан[illegible] булыгыз: Николай Данилович Шпаров—Норлат автотранспорт предприятиесендә КамАЗ машинасы шоферы. Ул бу рәсемдәге хуҗалыкларга урып-җыю эшләренә ярдәмгә китәр алдыннан сурәтләнгән. Мондый чорны Николай Данилович хуплап каршы ала һәм ел саен теләген эшендә дә күрсәтә: уракта бөртекне дә югалтмыйча ындыр табагына кайтару өчен тырыша.

Предприятие коллективында аны хөрмәт итәләр. Ул моны үзенең 20 еллык хезмәте белән яулаган.

Рәсемдә: АТП шоферы Н. Д. Шпаров.

КАРА, ЧАГЫШТЫР, НӘТИҖӘ ЯСА!

1991 елның 25 августына терлек азыгы хәзерләү буенча мәгълүматлар. (Беренче багана—хуҗалыклар исеме, икенче—печән, өченче—сенаж, дүртенче—үлән оны, бишенче—салам (процентларда), алтынчы—бер шартлы терлеккә хәзерләнәсе азык берәмлеге (план буенча), җиденче—үтәлеш (центнерларда).

Синдряков исем.	40	127	25	123	24,6	15,0
Ульянов исем.	97	108	43	128	18,9	15,5
«Правда»	56	258	76	120	21,8	19,1
«Восход»	63	211	22	92	22,2	16,6
Мичурин исем.	31	168		58	15,7	9,3
«Россия»	57	187		152	20,0	17,8
Хафизов исем.	66	151	35	55	19,3	13,0
«Путь к коммунизму»	63	61	22	46	18,5	8,0
Муса Җәлил исем.	81	187	14	166	21,9	17,7
«Родина»	71	178	78	53	22,0	11,3
«Игенче»	25	114	40	88	17,7	16,5
«Большевик»	103	172	24	116	23,0	15,4
«Заветы Ильича»	83	204	94	90	19,3	16,5
«Знамя Октября»	70	230	26	104	20,6	17,4
«Алга»	52	142		164	17,9	15,0
«Комбайн»	120	145	174	167	19,3	16,2
XXI партсъезд исем.	73	216	21	133	19,0	16,2
«Татарстан»	71	266	79	163	21,9	22,0
«40 лет Победы»	80	136		90	23,6	13,7
«Чишмә»	38	123		119	17,6	9,6
«Таң»	50	74		170	17,1	10,7
«Москва»	45	163		139	17,8	14.0
«Үрнәк»	72	124	28	57	17,5	9,2
«Лесная Поляна»	160	350		200	18,7	35,4
«Кондырча»	51	111	7	118	16,7	14,3
Кузнецов исем.	26	150	4	51	17,3	8,4
«Заря»	48	219		70	18,0	16,2
«Чирмешән»	65	188		127	19,5	10,6
«Ленинский путь»	73	122	99	92	15,2	12,7
«1 нче Май»	35	131	35	109	19,2	11,2
«Төрнәс» совхозы	127	114	28	122	24,2	14,9
«Мамык» совхозы	66	254	13	94	22,1	12,1
«Рассвет» совхозы	63	238	23	95	18,5	15,9
«Сөлчә» совхозы	49	147	18	128	23,0	13,0
Хуҗалыкара берләшмә	76	48	160	183	6,5	3,7
«Яшь көч»	23	67		178	22,8	14,8
Район буенча	66	152	40	109	18,5	13,3

■ **27 август—совет киносы көне**

Җанга ял бирү өчен

Бу тармак хезмәткәрләренең эшенә бик аз игътибар күрсәтәбез без. Аларның хезмәт үзенчәлекләре дә күзгә ташланмый, башкарган эшләре дә күңел ачуның бер төре генә булып тоела, хәл ителмәгән мәшәкатьләре дә юктыр кебек. Әмма... Хәер, читтән карап кына бәяләүгә караганда, шул тормышның эчендә кайнаган кеше бу хакта тулырак сөйләр. Шуның өчен сүзне район кино челтәре директоры Рафак Мирзамөхәммәтович НИЗАМОВка бирик.

—Һәр предприятие, оешмадагы кебек үк без дә план нигезендә эшлибез. Әйтик, 1991 елның беренче яртысында кинофильмнар күрсәтү буенча тулаем җыем планы 129,1 процентка үтәлде. Шул исәптән шәһәр киноҗайланмалары хисабында үтәлеш 136,4, ә авыллар буенча 121,9 процент тәшкил итте. План үтәлешенә аеруча зур өлеш кертүчеләрдән Киекле киноҗайланмасын әйтә алам. Анда киномеханик булып Ә. Исламов эшли. Ул планда каралган 850 урынына 2078 сумлык эш башкарган (ягъни план үтәлеше 244,5 процентка тигез).

Кизләү киномеханигы В. Кәбиров исә тагын да күбрәк тулаем җыемга ирешә. Ул планда каралган 650 сум урынына 1790 сум сум акча җыеп, планны 275,5 процентка үтәде.

Биләр Озеро киномеханигы Р. Юзмухаметов исә шул ук чорда планны 279,7 процент итеп тормышка ашырды. Мондый тырышлар исемлеген тагын да дәвам итәргә мөмкин.

Күп кенә киномеханиклар бер үк вакытта колхозда да эшлиләр. Әлмәт авылыннан киномеханик А. Сафронов, мәсәлән, пенсия яшендә булуына карамастан, колхозда да хезмәт куя. Язгы чәчү, көзен уңыш җыю аның катнашыннан башка узмый. «Татарстан» колхозыннан Х. Сабиров, «Беренче Май»дан М. Васильев, «Чирмешән»нән М. Миннеханов, «Заря»дан П. Рудин, Заречный поселогыннан А. Башкиев, Якушкинодан П. Артюшкин, Илюткинодан В. Ефремов һәм башка күп кенә киномеханиклар үз колхозларында да, район кино челтәре коллективында да булдыклы, уңган-намуслы хезмәткәрләр буларак билгеле кешеләр.

Бәйрәм көнендә гел яхшылык турында гына сөйлисе килсә дә, бераз зар-моңнарыбыз да юк түгел.

Соңгы вакытта районда кинопрокат пункты бетерелү сәбәпле кинофильмнарны Чистайдан ташу безнең эшне сизелерлек кыенлаштырды. Файдаланудагы машиналар иске, берөзлексез ремонтлап торырга кирәк. Машиналар даими йөрсен өчен шоферлар М. Гайсин һәм Х. Гайнетдинов көчләрен дә, белемнәрен дә, вакытларын да кызганмыйлар. Чөнки Чистайдан кинофильмнарны алып кайтып райондагы һәр киноҗайланмага җиткерүнең бары тик үзләренә генә йөкләнүен алар бик яхшы аңлыйлар. Район киночелтәре коллективы үзенең хезмәт бурычларын менә шул рәвешле үти. Әлбәттә, бүгенге мәшәкатьле, тынгысыз тормышны төрләндереп, арыган халыкны чын мәгънәсендә кино сәнгатенә тарту, аның рухын нығыту, җанына ял бирү, бигрәк тә яшь тамашачыларны тәрбияләү кебек олы бурычларны үтәү өчен коллективтан тагын да зуррак, активрак хезмәт кую сорала. Ә коллектив кулыннан килгән кадәр эшли. Кешеләребез күп булмаса да, район күләмендәге хезмәтебез аз түгел. Шуңа күрә район кино челтәре хезмәткәрләренең һәммәсен бәйрәм белән котлап, киләчәктә дә сынатмауларын теләр идем.

Җитәкче котлавына без дә кушылабыз! Бу тармак хезмәткәрләренең халык өчен гадәти хезмәт көненнән дә бәйрәм ясарга сәләтле һәм бурычлы булуларын исәптә тотып, шушы максатларын иҗади һәм нәтиҗәле тормышка ашыруларын телик!

КЫТАЙ ЯРМИНКӘСЕННӘН

КамАЗның чит ил сәүдә фирмасы вәкилләре Кытайның Харбин шәһәрендә үткәрелгән халыкара ярминкәдә катнашканнар иде. Алар «КамАЗ» машиналарын алырга теләүче Кытай фирмалары белән килешүләр төзеделәр. КамАЗның эшчеләрне тәэмин итү идарәсе кибетләренә 200 миллион сумлык чит ил товары кайтачак.

ҮЗ ЭШЧЕЛӘРЕНӘ

Чаллыдагы кайбер оешмалар, әйтик, эре панельле йортлар төзү заводы һәм Чаллы шәһәр төзү-проектлау берләшмәсенең производство-техник комплектлаштыру идарәсе үз эшчеләренә бәрәңге һәм яшелчә саклау урыннары төзеп бирә. Тиздән 250 баз өлгерә. Аның хакы артык кыйммәт түгел.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

СИШӘМБЕ
27 АВГУСТ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.00 «Азат мәргән». Ә. Фәйзинең шул исемдәге повесте буенча эшләнгән күп серияле нәфис фильм премьерасы. 2 нче серия.
17.40 «Ял сәгатьләрендә». Кино кичәсе.
19.00 «Татарстан».
19.30 Кино кичәсенең дәвамы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.00 «Салкын өй». 6 нчы серия.
9.55 «Моңдый бәхетне мина бүтән беркем дә бирмәс инде». Фильм-концерт.
11.00 «Балалар сәгате».
12.00 «ТЯХ».
12.15 «Актуаль репортаж».
12.30 «Маппет-шоу». Фильм-концерт. 21 нче һәм 22 нче серияләр.
14.15 «Телекүпер».
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Клоунны көлдерегез». Нәфис телефильм. 1 нче серия.
16.20 «Мавыгучылар дөньясы». Коллекционер.
16.35 Смоленск өлкәсенең Талашка кош фабрикасы халык хоры чыгышы.
16.45 «Капитан Немо». 1 нче серия.
18.00 Документаль фильм.
18.30 «ТЯХ».
18.45 «Дөреслек урамы».
19.30 Мультфильмнар премьерасы.
20.00 «Салкын өй». 6 нчы серия.
21.00 «Вакыт».
21.40 Кинопанорама.
22.55 «ТЯХ».
23.15 «Кабахәт». Нәфис фильм.
00.50 Җиңел атлетика. Дөнья чемпионаты.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Мультфильм.
9.20 Концерт.
9.50 «Незнайка» кояшлы шәһәрдә». Мультфильм. 1 һәм 2 нче серияләр.
10.25 «Көнчыгыш дантисты». Нәфис телефильм. 1 нче серия.
11.30 «Кузьма Поклоновның язмышы» дигән документаль телефильм премьерасы.
12.30 «Петров һәм Васечкин мажаралары». 1 нче серия.
13.30 «Талант». 2 нче серия.

ЧӘРШӘМБЕ
28 АВГУСТ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

18.10 «Иске гармун». Телефильм.
18.20 Реклама.
18.25 «Азат мәргән». Ә. Фәйзинең шул исемдәге повесте буенча эшләнгән нәфис фильм премьерасы. 3 нче серия.
19.00 «Татарстан».
19.30 Фольклор ансамбльләре чыгышы.
20.00 «Әлли-бәлли-бәү».
20.10 «Яшьләр иҗаты». Зиннур Хөснияр.
20.30 ТССР Гостелерадиосының эстрада-симфоник оркестры чыгышы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.00 «Салкын өй». 7 нче серия.
9.55 «Ватанга баш игез...» Россиядә Тургенев булган урыннар турында.
11.00 «Балалар музыка клубы».
11.45 «Чемпионнар белән бергә».
12.00 «ТЯХ».
12.15 «Актуаль репортаж».
12.30 Кинопанорама.
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Клоунны көлдерегез». 2 нче серия.
16.25 «Мавыгучылар дөньясы». «Өйдә чәчәкләр».
16.40 «Музыкаль хәзинә».
17.20 «Капитан Немо». 2 нче серия.
18.30 «ТЯХ».
18.45 «Планета».
19.30 Мультфильм.
19.45 «Алтын руно». Халыкара фестиваль.
20.00 «Салкын өй». 7 нче серия.
21.00 «Вакыт».
21.40 Футбол. Европа чемпионатының сайланма матчы. Норвегия җыелма командасы—СССР җыелма командасы.
23.30 «ТЯХ».
23.50 «Ватанга баш игез...»

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Фольклор коллективы концерты.
8.40 «Адам Смитның акчалар дөньясы».
9.20 «Чия төсендәге шәл». «Сак грамотасы» циклыннан.
9.50 «Незнайка» кояшлы шәһәрдә». 3 нче һәм 4 нче серияләр.
10.25 «Көнчыгыш дантисты». 2 нче серия.
11.30 «Кадрдагы һәм кадр артындагы реставратор».
12.20 «Петров һәм Васечкин мажаралары». 2 нче серия.
13.30 «Талант». 3 нче серия.
17.00 Мультфильм.
17.25 Музыкаль абонемент.

ПӘНҖЕШӘМБЕ
29 АВГУСТ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

18.00 Татарстан Республикасының суверенитеты турында Декларация кабул ителүгә бер ел тулуга багышланган тантаналы утырыш һәм концерт. М. Җәлил исемендәге Татар дәүләт опера һәм балет академия театрыннан тапшыру. Тәнәфестә—«Татарстан» тапшыруы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.00 «Салкын өй». 8 нче серия.
9.55 Футбол. Европа чемпионатының сайланма матчы. Норвегия җыелма командасы—СССР җыелма командасы. 2 нче тайм.
10.45 Мультфильм.
11.00 «Балалар сәгате».
12.00 «ТЯХ».
12.15 «МВД белешмәләре буенча».
12.30 «Маппет-шоу». Фильм-концерт. 23 һәм 24 нче серияләр.
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Үзем алдымда үзем». Нәфис телефильм. 1 нче серия.
16.25 «Мавыгучылар дөньясы».
16.40 «Капитан Немо» 3 нче серия.
17.45 Концерт.
18.00 Документаль фильм.
18.30 «ТЯХ».
18.45 «...16га кадәр һәм өлкәнрәк».
19.30 Эстрада концерты.
19.50 «МВД белешмәләре буенча».
20.05 «Салкын өй». 8 нче серия.
21.00 «Вакыт».
21.40 «Яктылык сибүче матурлык». Документаль фильм.
23.05 «ТЯХ».
23.25 Эстрада театры. «Валентина Толкунова. Хатын-кыз монологы».

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Документаль телефильм.
8.50 Ритмлы гимнастика.
9.20 «Незнайка» кояшлы шәһәрдә». 5, 6 һәм 7 нче серияләр.
10.15 «Туган булырга». Нәфис телефильм. 1 нче серия.
11.30 А. С. Пушкин исемендәге дәүләт сынлы сәнгать музее залларыннан. Авангардизм.
12.45 «Петров һәм Васечкинның каникуллары». 1 нче серия.
13.50 «Талант». 4 нче серия.
17.00 Җиңел атлетика. Дөнья чемпионаты.

ҖОМГА
30 АВГУСТ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

16.55 «Үткән белән киләчәк арасында». Документаль фильм.
17.45 «Кичүдә атларны алыштырмыйлар». Нәфис фильм. 1 нче серия.
19.15 «Актуаль интервью». Тапшыруда ТССР Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек министры Ф. С. Сибагатуллин катнаша.
19.30 «Җомга көн кич белән». Альманах.
20.15 «Әлли-бәлли-бәү».
20.30 Татар халык көйләре.

I ПРОГРАММА

6.30 «Иртә».
9.00 «Элизабетны көткәндә». Нәфис телефильм премьерасы.
10.15 Симфоник музыка концерты.
11.05 Мультфильм.
11.15 «...16га кадәр һәм өлкәнрәк».
12.00 «ТЯХ».
12.15 «Инновация. Маркетинг. Нәтиҗә».
15.00 «ТЯХ».
15.10 «Үзем алдымда үзем». 2 нче серия.
16.15 «Әгәр сезгә...»
17.00 «Алтын ачкыч». Нәфис фильм.
18.30 «ТЯХ».
18.45 Концерт.
19.00 Кеше һәм закон.
19.45 «Элизабетны көткәндә». Нәфис телефильм.
21.00 «Вакыт».
21.40 «ВиД» күрсәтә. «Могҗизалар кыры». Тәнәфестә «ТЯХ».

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Мультфильм.
8.40 «Халыкара күргәзмә: «Күмер-90». Фәнни-популяр фильм премьерасы.
8.50 «Җәнлекләр китабы». Балалар өчен телевизион спектакль.
9.30 «Незнайка» кояшлы шәһәрдә». 8, 9 һәм 10 нчы серияләр.
10.25 «Туган булырга». 2 нче серия.
11.30 Гостелерадионың зур симфоник оркестры концерты.
12.20 «Петров һәм Васечкинның каникуллары». 2 нче серия.
13.30 «Африкалы». Нәфис телефильм.

ШИМБӘ
31 АВГУСТ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

17.15 «Кичүдә атларны алыштырмыйлар». Нәфис фильм. 2 нче серия.
18.20 Концерт.
19.00 «Татарстан».
20.55 Концертның дәвамы.

I ПРОГРАММА

6.30 «Лирик концерт».
6.50 Мультфильмнар.
7.30 Ритмлы гимнастика.
8.00 Иртәнге мавыктыргыч программа.
8.30 «ТЯХ».
8.45 «Безнең бакча».
9.15 Н. Осипов исемендәге дәүләт рус академия халык оркестры концерты.
10.30 «Бурда моден» тәкъдим итә...»
11.00 «Иртәнге йолдыз».
12.00 Режиссер М. Захаров фильмнары. «Мәхәббәт формуласы».
14.30 Җиңел атлетика. Дөнья чемпионаты.
15.00 «ТЯХ».
15.15 А. Н. Островский «Төшемле урын». ССР Союзының дәүләт кече академия театры фильм-спектакле.
17.50 «Халык көйләре».
18.00 «Халыкара панорама».
18.45 «Курчак». Нәфис фильм. 1 һәм 2 нче серияләр.
21.00 «Вакыт».
21.40 Олылар өчен мультфильм.
21.55 Хоккей. Канада кубогы. СССР җыелма командасы—ЧСФР җыелма командасы. Канададан тапшыру.

II ПРОГРАММА

8.00 Иртәнге гимнастика.
8.20 Мультфильм.
8.55 «Рус сөйләме».
9.25 «Һавада йөзүче». Документаль телефильм.
10.15 Нәфис телефильм.
11.10 «Без яшәп торган дөнья». Режиссер Ю. Беспалов фильмнары. «Заман угы».
12.00 Мәскәү академия хореография училищесы спектакле.
13.55 «Акмаль, аждаһа һәм принцесса».
15.00 Җиңел атлетика. Дөнья чемпионаты.

ЯКШӘМБЕ
1 СЕНТЯБРЬ
КАЗАН КҮРСӘТӘ

18.00 «Ришат—Зифа оныгы». Нәфис фильм.
19.15 Уку елы башлануга карата. ТССР халык мәгарифе министры В. Г. Гайфуллин чыгышы.
19.30 «Телесеанс». Яшьләр программасы.
20.10 «Әлли-бәлли-бәү».
20.20 Лирик концерт.

I ПРОГРАММА

8.00 Ритмлы гимнастика.
8.30 «ТЯХ».
8.45 «Спортлото» тиражы.
9.00 «Иртән иртүк».
9.45 Мультфильм.
10.00 «Ватанга хезмәттә».
11.00 «Иртәнге мавыктыргыч программа».
11.30 «Хайваннар дөньясында».
13.00 «Сәламәтлек».
13.30 «Авыл сәгате».
14.30 «Мәхәббәт турында баллада». Киноконцерт.
15.00 «ТЯХ».
15.15 «Мин гаҗәеп мизгелне хәтерлим». Фильм-концерт.
16.15 Җиңел атлетика. Дөнья чемпионаты.
17.15 «Рок-дәрес».
18.05 «Авазлар күп—дөнья бер».
18.00 «Уолт Дисней күрсәтә...»
19.00 Ренцо Арборе һәм Херри Коник катнашында кичә. Италиядән тапшыру.
19.45 «Өч кешегә бер хатын». Нәфис телефильм премьерасы.
21.00 «Вакыт».
21.40 «Футбол күзәтү».
22.10 Спорт программасы.
23.10 «ТЯХ».
23.30 «Каланс» ансамбле уйный.
00.20 «Марина Цветаеваның үлеме». Документаль телефильм.

II ПРОГРАММА

8.00 «Зарядкага басыгыз».
8.15 «Табигать һәйкәлләре». Документаль фильм.
8.45 «Делегат урамындагы музей». «Әби сандыгындагы сәер әйберләр».
9.15 «Газпром» концерны». Документаль фильм премьерасы.
9.30 «Дуслык» видеоканалы.
12.00 Җиңел атлетика. Дөнья чемпионаты.
15.40 «Акмальның яңа мажаралары». 1 һәм 2 нче серияләр.

ТАБИГАТЬ МИЗГЕЛЛӘРЕ

«Октябрьскагропромхимия» производство берләшмәсенә даими эшкә автоэлектриклар, токарь, ЗИЛ, УРАЛ, КамАЗ автомашиналарын йөртүчеләр, Т-150 тракторында эшләү өчен тракторчылар, минераль ашлама төялгән вагоннарны бушату өчен эшчеләр кирәк.

Хезмәткә түләү—эш башыннан-премиаль.

Шулай ук шәфкать туташы да кирәк. Түләү—штат расписаниесе нигезендә.

МӨХӘРРИР Ә. У. АБДУЛЛИН.

Учредитель: халык депутатларының Октябрь район Советы.

Газетада язмалары басылган авторларның фикерләре бу әле редакция фикере дигән сүз түгел.

РЕДАКЦИЯНЕҢ АДРЕСЫ: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19.
ТЕЛЕФОННАР: мөхәррир—2—12—14, 2—22—81, мөхәррир урынбасары—2—10—44, рус теленә һәм чуваш теленә тәрҗемә буенча мөхәррир урынбасарлары—2—15—63, социаль-экономика бүлеге—2—22—51, җаваплы секретарь—2—14—16, хатлар бүлеге һәм бухгалтерия—2—18—67.

Газетаны Фидания ХӘЙРЕТДИНОВА җыйды. Римма ГАНИЕВА верстка ясады. Клара БОБКОВА басты. Корректор Зөлфия ВӘЛИЕВА.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә.
Нәшрият, полиграфия һәм китап сәүдәсе буенча ТССР Дәүләт комитетының Октябрьның 50 еллыгы исемендәге Нурлат-Октябрь типографиясе.
Күләме—1 басма табак. Заказ 103. Тираж 3415.